

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

زمان آزمون: ۹۰ دقیقه / شماره برگه: ۱۵ / مدت آزمون: ۷۰ دقیقه

شماره نام صحیح اول	نمره عدد	نمره حرف
شماره نام صحیح دوم	نمره عدد	نمره حرف

نیمسال دوم ۹۷-۹۶
پایه سوم ورودی بهمن

مهر مدرسه

کد استان:	۲۹۶۲/۰۸
شماره:	۱۳۹۷/۰۳/۲۸
محل:	نحو عالی ۱
کتاب:	مبایء العربیة
موضوع:	جلد چهارم: از ابتدای علم النحو تا ابتدای فی المنصوبات (ص ۱۱۷-۱۲)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرس علی: شهرستان: استان:

۱- اعراب مضارع در مثال های «النساء مَوْفَنَاتٌ أَنْ يَرْحَمَهُنَّ اللَّهُ...» و «مَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَ النَّاسَ» به ترتیب کدام است؟ ص ۱۷ تا ۱۹

۰/۵

- الف. مرفوع - مجزوم
- ب. منصوب - مرفوع
- ج. منصوب - مجزوم
- د. مرفوع - منصوب

۲- مجهول جمله «وَأَرْزُقْنَا حَجَّ الْبَيْتِ الْحَرَامِ» کدام است؟ ص ۵۰ تا ۵۲

۰/۵

- الف. لَتَرْزُقْنَا حَجَّ الْبَيْتِ الْحَرَامِ.
- ب. لَنَرْزُقُ حَجَّ الْبَيْتِ الْحَرَامِ.
- ج. لِيَرْزُقْنَا حَجَّ الْبَيْتِ الْحَرَامِ.
- د. لِنَرْزُقُ حَجَّ الْبَيْتِ الْحَرَامِ.

۳- نقش وصف در جملات «إِنَّمَا دَاعٍ أَنْتَ» و «كَيْفَ مَعْدُورُونَ الزَّيْدُونَ» به ترتیب کدام است؟ ص ۶۹

۰/۵

- الف. خبر مقدم - خبر مقدم
- ب. خبر مقدم - مبتدا
- ج. مبتدا - خبر مقدم
- د. مبتدا - مبتدا

۴- در کدام مورد مبنی شدن تابع اسم «لَا»ی نفی جنس، جایز است؟ ص ۱۰۷

۰/۵

- الف. لَا غُلَامٌ رَجُلٌ ظَرِيفٌ عِنْدَنَا.
- ب. لَا رَجُلٌ ظَرِيفٌ عِنْدَنَا.
- ج. لَا رَجُلٌ وَ غُلَامٌ عِنْدَنَا.
- د. لَا رَجُلٌ عِنْدَنَا ظَرِيفٌ.

۵- در جمله «إِنَّ تَرْزُقُنِي أَرْزُكَ فَأُكْرِمُكَ» چند وجه اعرابی در رابطه با «اكرمك» جایز است؟ چرا؟ ص ۳۱ - ۱/۵ نمره

۱/۵

جواب: سه وجه: ۱. جزم (اكرمك) بنا بر این که به جواب عطف شده باشد. ۲. نصب (اكرمك) بنا بر این که «أَنْ» مصدریه در تقدیر باشد. ۳. رفع (اكرمك) بنا بر این که جمله استینافیه باشد.

۶- با توجه به عبارت «الفاعل يكون إما صريحاً وإما مؤولاً بالصریح و كذلك العامل فأنه صریح أو غیر صریح و هو علی ثلاثة أنواع» به

۱/۵

موارد زیر پاسخ دهید. ص ۴۳ - ۱/۵ نمره

الف) مراد از فاعل «مؤول بالصریح» را نوشته و مثال بزنید.

جواب: مراد فاعلی است که از موصول حرفی وصله آن تشکیل شده است. (۰/۵ نمره) مانند: بَلَّغْنِي أَنْكَ نَاجِحٌ فِي الْإِمْتِحَانِ (۰/۲۵ نمره)

ب) اقسام سه گانه عامل غیر صریح را نام ببرید.

جواب: اسم فعل، مصدر، اسم فاعل (و اسم مبالغه و صفت مشبیه و...) (۰/۷۵ نمره)

۷- آیات زیر مصداق «تقدیم وجوبی» کدام یک از فاعل یا مفعول است؟ چرا؟ ص ۴۹ - ۲ نمره

۲

الف) «إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ»: جواب: تقدیم مفعول بر فاعل؛ به جهت این که فاعل، محصور فیه است.

ب) «أَيُّهَا مَاتَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى»: جواب: تقدیم مفعول بر فعل و فاعل؛ به جهت اینکه صدارت طلب است.

ج) «فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ»: جواب: تقدیم مفعول بر فعل و فاعل؛ زیرا فعل بعد از فاء جزاء در جواب آما آمده است و معمول دیگری همانند ظرف که بتواند بر فعل

مقدم شود وجود ندارد.

د) «إِنَّ تُصِيبَكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا»: جواب: تقدیم مفعول بر فاعل؛ به جهت اینکه مفعول، ضمیر متصل و فاعل اسم ظاهر است.

۱/۵

۸- رابط «جمله خبریه» در موارد زیر چیست؟ ص ۶۶ - ۱/۵ نمره

الف) «الورقاء تُعْرَدُ فَوْقَ الشَّجَرَةِ»: جواب: ضمیر «هی» مستتر در «تُعْرَدُ»

ب) «لباس التقویٰ ذلک خیر»: جواب: «ذلک» که به مبتدا اشاره دارد.

ج) «الذین یجتنبون الإثمَ فالعاقبة للمتقین»: جواب: تکرار معنای مبتدا

۱/۵

۹- اسم و خبر «نواسخ» را در آیات زیر معین کنید. ص ۸۴ تا ۱۰۲ - ۱/۵ نمره

الف) «قالوا تالله تفتوؤ تذكرو یوسف»: جواب: «أنت» مستتر، اسم «تفتؤ» - جمله «تذکر یوسف» خبر.

ب) «انظروا کیف کان عاقبة المكذبین»: جواب: «کیف» خبر مقدم - «عاقبة» اسم «کان»

ج) «فإن لك فی الحیاة أن تقول لا مساس»: جواب: «لك» متعلق به محذوف خبر مقدم - مصدر مؤول «أن تقول» اسم «إن»

۱- شرایط سه گانه عمل «لا»ی شبیه به لیس را در قالب مثال بیان کنید. ص ۹۲ - ۱ نمره

جواب: «لا رجل حاضرًا» ۱. نکره بودن اسم و خبر ۲. حفظ ترتیب ۳. شکسته نشدن نفی بواسطه «إلا»

۱- با توجه به احکام «افعال مقاربه» دلیل نادرستی جملات زیر را بنویسید. ص ۸۷ و ۸۸ - ۱ نمره

الف) «اخلولق زید یکتب تمارینه»: جواب: واجب است خبر «اخلولق» مقترن به «أن» ناصبه باشد.

ب) «یوشک زید ذهب أمه»: جواب: واجب است خبر افعال مقاربه، فعل مضارع باشد.

۱/۵

۱۲- حرکت همزه «ان» در موارد زیر چیست؟ چرا؟ ص ۹۹ تا ۱۰۲ - ۱/۵ نمره

الف) «سمعت خطیباً أنه امیر الخطباء»: جواب: وجوب کسر؛ زیرا صفت برای اسم ذات واقع شده است.

ب) «ألّم ترّانا انزلنا من السماء ماءً»: جواب: وجوب فتح؛ چون در جایگاه مفعول به واقع شده است.

ج) «أخذر الکسل أنه یورث الفقر»: جواب: جواز فتح و کسر؛ زیرا در موضع تعلیل قرار گرفته است.

۱/۵

۱۳- سه مورد از تفاوت‌های «ضمیر شأن» با سایر ضمائر را بنویسید. ص ۱۱۲ - ۱/۵ نمره

جواب: ۱. ضمیر شأن به مابعدش برمی‌گردد به خلاف سایر ضمائر؛ ۲. همیشه به صورت مفرد ذکر می‌شود. ۳. همیشه به صورت غائب آورده می‌شود. ۴. هیچ‌گاه

خبرش بر آن مقدم نمی‌شود. ۵. لازم نیست از خبرش، ضمیری به آن برگردد. ۶. مفسرش دارای محل اعرابی است.